МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Класичний фаховий коледж

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

Рівень вищої освіти	Початковий рівень (короткий цикл)
Спеціальність	073 Менеджмент
Освітня програма	Менеджмент організацій

Затверджено рішенням Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої та вищої освіти Класичного фахового коледжу СумДУ

Протокол від 31 серпня 2021 р. № 2
Голова Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої та вищої освіти
_____ В.В. Рязанцев
(підпис)

Конотоп 2021 р.

ДАНІ ПРО РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ПОГОДЖЕННЯ

Розробник: Сосненко Оксана Вячеславівна, викладач Класичного фахового коледжу Сумського державного університету

Рецензування силабусу навчальної дисципліни	Міхєєва О.А. (прізвище, ініціали) головний бухгалтер Виробничого підрозділу Конотопської дистанції електропостачання регіональної філії «Південно-Західна залізниця» публічного акціонерного товариства «Українська залізниця» (посада рецензента) Затверджено рішенням засідання експертної ради роботодавців протокол від 31.08.2021 р. № 1
Розглянуто та схвалено на засіданні робочої проєктної групи (РПГ) освітньої програми «Менеджмент організацій»	протокол 31.08.2021 р. від № 1 Керівник РПГ (гарант освітньої програми) _____ (підпис) Т.В. Гребеник (прізвище, ініціали)
Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії «Менеджмент»	протокол 31.08.2021 р. від № 1 Голова циклової комісії _____ (підпис) О.В. Сосненко (прізвище, ініціали)

Дані про перегляд силабусу навчальної дисципліни:

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до силабусу з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено			
		Дата та номер протоколу засідання РПГ	Підпис керівника РПГ (гаранта освітньої програми)	Дата та номер протоколу засідання циклової комісії	Голова циклової комісії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Економічна теорія
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Класичний фаховий коледж Сумського державного університету
Розробник(и)	Сосненко Оксана Вячеславівна, викладач Класичного фахового коледжу Сумського державного університету
Рівень вищої освіти	Початковий рівень (короткий цикл) НРК України – 5 рівень; FQ-EHEA – короткий цикл; QF-LLL – 5 рівень.
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом 1-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 5 кредитів ЄКТС, 150 годин, з яких 48 години становить контактна робота з викладачем (32 годин лекцій, 16 годин практичних занять), 102 годин – самостійна робота
Мова(и) викладання	Українською мовою
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна циклу професійної підготовки за спеціальністю
Передумови для вивчення дисципліни	Відсутні
Додаткові умови	Без додаткових умов
Обмеження	Обмеження відсутні
3. Мета навчальної дисципліни	
Метою навчальної дисципліни є розвиток економічної грамотності студентів, їх гнучкості й адаптивності, комунікабельності, ініціативності та підприємливості, готовності до співробітництва та прийняття управлінських рішень в умовах обмеженості ресурсів.	
4. Зміст навчальної дисципліни	
Тема 1. Загальні основи економічної теорії Поняття економіки як сфери життя людей. Економічна теорія: предмет, методи і функції. Місце економічної теорії в системі наук. Економічні закони та економічні категорії. Історичний розвиток економічної теорії. Виробництво як процес суспільної праці. Поняття суспільного виробництва, його ознаки та результати. Фази і сфери суспільного виробництва. Основні фактори (ресурси) виробництва.	

Тема 2. Власність та економічні системи суспільства Зміст, структура і типи економічних систем. Власність як соціально-економічна основа суспільства. Типи, види та форми власності. Відносини власності в різних типах економічних систем. Приватизація державного майна: суть та методи проведення. **Тема 3. Ринкова економіка** Виникнення, суть та функції грошей. Різноманітність форм грошей: товарні, металеві та паперові гроші; кредитні та електронні гроші. Закон грошового обігу. Валютні курси. Конвертованість валют**.** Ринкова економіка та її еволюція. Ринок та його функції. Види ринків. Ринкова інфраструктура та її складові елементи. Попит і пропозиція, ринкова ціна. Закони дії ринку. Ринкова рівновага. Еластичність товарів і послуг. Конкуренція та монополія. **Тема 4. Кредитно-фінансова система** Кредитна система держави та її структура. Банки та банківські відсотки. Кредит, його принципи та функції. Форми кредиту. Фінансова система держави. Сутність фінансів та їх види. Державний бюджет. Державний борг. Податки та їх види. Системи оподаткування. Крива Лаффера. **Тема 5. Підприємництво** Підприємницька діяльність та її реєстрація. Типи підприємництва. Підприємство (фірма) як суб'єкт господарювання. Види підприємств та форми їх об'єднань. Капітал та його види. Оборот капіталу. Витрати виробництва і собівартість продукції. Результати господарської діяльності підприємства: дохід, прибуток і рентабельність. **Тема 6. Доходи населення та їх розподіл** Доходи населення, їх джерела і розподіл. Заробітна плата, її види та форми. Державна політика у сфері доходів. Споживчий кошик. Прожитковий мінімум. Мінімальна заробітна плата. **Тема 7. Національна економіка та суспільне відтворення** Національна економіка та її структура. Система національних рахунків. Національне багатство та його структура. Суспільне відтворення на рівні макроекономіки. Економічне зростання. Макроекономічна рівновага. Заощадження та інвестиції. Макроекономічна нестабільність: економічні цикли та безробіття. **Тема 8. Лобіювання інтересів та корупція** Поняття лобізму. Сутність корупції та корупціогенних ризиків. Причини та наслідки корупції в економіці та політиці. Шляхи подолання корупції. **Тема 9. Міжнародні економічні відносини** Світове господарство та його структура. Міжнародний поділ праці. Європейське і світове співробітництво. Поняття інтеграції. Міграційні процеси. Поняття міжнародних економічних відносин. Міжнародні економічні організації. **Тема 10. Глобальні економічні проблеми** Глобалізація економіки. Глобальні економічні проблеми та причини їх виникнення. Шляхи розв'язання глобальних економічних проблем
5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН 1.	Знати і розуміти сутність основних економічних категорій та законів, зміст суспільного виробництва та механізм дії ринку, особливості функціонування кредитної, фінансової та податкової системи з урахуванням впливу лобіювання та корупції.
РН 2.	Визначати види та форми підприємництва, аналізувати наявні виробничі ресурси для реалізації власних професійних цілей та вибирати шляхи їх досягнення, розробляти та реалізовувати особисті економічні проекти, раціонально розподіляти доходи та планувати бюджет родини.

РН 3.	Знати та уміти аналізувати показники національної економіки, враховувати макроекономічні ризики та визначати форми міжнародного економічного співробітництва, розуміти причини та наслідки глобалізації.
6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів	
Програмні результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:	
ПРН 2.	Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства.
ПРН 3.	Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, ідентифікувати та описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
ПРН 4.	Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
ПРН 12.	Знати основи функціонування виробничої підсистеми організації, демонструвати навички аналізу та виявлення резервів раціоналізації виробничих процесів, оптимального розподілу ресурсної бази в умовах її обмеженості.
7. Види навчальних занять та навчальної діяльності	
7.1 Види навчальних занять	
Тема 1. Загальні основи економічної теорії	
Л 1.	Економічна теорія: предмет, функції та методи пізнання.
Л 2.	Суспільне виробництво та його результати.
ПЗ 1.	Визначення ефективності суспільного виробництва.
Тема 2. Власність та економічні системи суспільства	
Л 3.	Відносини власності в різних типах економічних систем.
Тема 3. Ринкова економіка	
Л 4.	Теорія грошей. Грошовий обіг та його закони. Інфляція.
Л 5.	Ринкова економіка та її еволюція**.** Ринок, його сутність та структура. Види ринків. Конкуренція та монополія.
Л 6.	Механізм функціонування ринку: попит, пропозиція і ціна. Закони дії ринку.
ПЗ 2.	Визначення параметрів грошового обігу та ринкової рівноваги.
Тема 4. Кредитно-фінансова система	
Л 7.	Кредитна система держави. Кредити та їх форми. Банки.
Л 8.	Фінансова система держави. Державний бюджет. Податки.
ПЗ 3.	Розрахунок кредитно-фінансових показників.

Тема 5. Підприємництво	
Л 9.	Сутність підприємництва, його типи та організаційно-правові форми. Види підприємств.
Л 10.	Капітал. Витрати підприємств та результати їх діяльності: дохід, прибуток, рентабельність.
ПЗ 4.	Вибір типу підприємництва та його реєстрація.
Тема 6. Доходи населення та їх розподіл	
Л 11.	Доходи населення, їх джерела і розподіл. Заробітна плата, її види та форми.
ПЗ 5.	Аналіз рівня заробітної праці та складання резюме.
Тема 7. Національна економіка та суспільне відтворення	
Л 12.	Національна економіка та система національних рахунків. Суспільне відтворення та економічне зростання.
Л 13.	Макроекономічна нестабільність: економічні цикли та безробіття.
ПЗ 6.	Розрахунок макроекономічних показників та їх аналіз.
Тема 8. Лобіювання інтересів та корупція	
Л 14.	Поняття лобізму та корупції. Види корупції. Шляхи подолання корупції.
ПЗ 7.	Визначення наслідків корупції.
Тема 9. Міжнародні економічні відносини	
Л 15.	Світове господарство. Форми міжнародних економічних відносин.
ПЗ 8.	Аналіз зовнішньоекономічних зв’язків України.
Тема 10. Глобальні економічні проблеми	
Л 16.	Глобалізація економіки. Глобальні економічні проблеми.
7.2 Види навчальної діяльності	
НД 1.	Підготовка до лекції.
НД 2.	Підготовка до захисту рефератів, індивідуально-дослідницьких завдань.
НД 3.	Підготовка до практичних занять.
НД 4.	Підготовка до тематичного оцінювання.
8. Методи викладання, навчання	
Дисципліна передбачає навчання через:	
МН 1.	Інтерактивні лекції.
МН 2.	Проблемні лекції.
МН 3.	Практичні заняття.
МН 4.	Змішане навчання (blended-learning).

МН 5.	Проблемно-пошукові методи навчання.

Лекції надають студентам теоретичні знання з економічної теорії, що є основою для самостійного навчання здобувачів вищої освіти (РН 1, РН 2, РН 3). Лекції доповнюються практичними заняттями, які надають студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практичних прикладах (РН 2 та РН 3). Навчання через blended-learning з використанням LMS MOODLE (http://dl.kpt.sumdu.edu.ua/), в межах якого студент здобуває знання як очно, так і самостійно он-лайн, дозволяє створити комфортне освітнє цифрове середовище та забезпечити індивідуальну траєкторію навчання.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Шкала оцінювання ECTS	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
A	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	90-100
B	Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	82-89
C	В загальному правильна робота з певною кількістю помилок		74-81
D	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	64-73
E	Виконання задовольняє мінімальні критерії		60-63
FX	Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	35-59
F	Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни		0-34

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

За дисципліною передбачені наступні методи поточного формативного оцінювання: виконання завдань студентом на практичному занятті та усні коментарі викладача за його результатами, настанови викладача в процесі підготовки до тематичного оцінювання, оцінювання виконаних індивідуально-дослідних завдань, рефератів.

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

Методи оцінювання:

М 1.	Опитування.
М 2.	Виконання практичних завдань.
М 3.	Тестування в LMS MOODLE.
М 4.	Перевірка виконання проектів (презентація, захист та обговорення)

В особливих ситуаціях робота може бути виконана дистанційно в системі дистанційного навчання Класичного фахового коледжу Сумського державного університету – LMS MOODLE (http://dl.kpt.sumdu.edu.ua/).	
Форма підсумкового контролю – екзамен.	
10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	
10.1 Засоби навчання	
ЗН 1.	Мультимедіа
ЗН 2.	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, онлайн-опитування)
10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	
Основна література	1. Економічна теорія : навч. посібник / за заг. ред. проф. В. І. Сідорова, проф. Є. М. Воробйова. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна. 2019. 464 с.
Допоміжна література	1. Базилевич В.Д. Економічна теорія: Політекономія: Підручник. К.: Знання-Прес, 2001. 581 с. 2. Ватаманюк З.Г. (Економічна теорія: мікро- та макроекономіка): Навч. посібник. К.: Знання, 2001. 588 с. 3. Круш П.В. Основи економічної теорії: Навчальний посібник. К.: Каравела, 2008. 448 с. 4. Мочерний С.В. Економічна теорія. Навчальний посібник. К.: Видавничий центр «Академія», 2005. 640 с. 5. Основи економічної теорії: Підручник / За науковою редакцією проф. Федоренка В.Г. К.: Алерта, 2005. 511 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	1. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: http://www.me.gov.ua 2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: https://www.minfin.gov.ua 3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua